

სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტი 041352
პროფესიული სტანდარტი

I. სფეროს აღწერა

სასურსათო პროდუქტის კონტროლის სპეციალისტი წარმოადგენს მნიშვნელოვან ქვესისტემას საკვები პროდუქტების ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში. ახორციელებს სურსათის - ხილ-ბოსტნეულის, მეცხოველეობის, მეფრინველეობის, პურ-პროდუქტებისა და თევზის პროდუქტების ეკოლოგიურ კონტროლს. უზრუნველყოფს ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტების სამომხმარებლო ბაზარზე გატანისას მის ხარისხობრივ კონტროლს. ხელს უწყობს მოსახლეობის დაცვას უხარისხო პროდუქციისაგან. მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს ტურიზმის განვითარებას, რადგან მომხმარებელი დაცულია უხარისხო პროდუქციის მოხმარებისგან.

II. დასაქმების სფერო

მოცემული სტანდარტის მიხედვით, სასურსათო პროდუქციის ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის დასაქმება შესაძლებელია სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის უვნებლობის სამსახურში, საკოლმეურნეო ბაზრებში, სუპერმარკეტებში, სასტუმროებში, რესტორნებში, სურსათის გადამამუშავებელ საწარმოებში.

III. დამატებითი მოთხოვნები

პრაქტიკის მასწავლებელს უნდა ჰქონდეს პროფესიით მუშაობის არანაკლებ 3 წლის გამოცდილება.

- მესამე საფეხურის პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა საბაზო განათლება;
- მეოთხე საფეხურის პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა მესამე საფეხურის კვალიფიკაციის ქონა;
- მეხუთე საფეხურის პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა მეოთხე საფეხურის კვალიფიკაციის ქონა.

IV. საგანმანათლებლო პროგრამა და კვალიფიკაცია

სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის პროფესიული განათლება არის სამსაფეხურიანი (III, IV და V) და თითოეულ საფეხურისთვის დამუშავებულია შესაბამისი პროფესიული განათლების პროგრამა. ყოველი საფეხურის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს ენიჭება შესაბამისი საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია და გაიცემა პროფესიული დიპლომი.

სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის მესამე საფეხურის პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს მინიმუმ 30 კრედიტს,

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული საერთო დატვირთვა მოიცავს თეორიის და პრაქტიკის კომპონენტს. პრაქტიკის კომპონენტი არის საერთო დატვირთვის არანაკლებ 60%. ენიჭება სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის მესამე საფეხურის კვალიფიკაცია.

სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის მეოთხე საფეხურის პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს მინიმუმ 60 კრედიტს, პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული საერთო დატვირთვა მოიცავს თეორიის და პრაქტიკის კომპონენტს. პრაქტიკის კომპონენტი არის საერთო დატვირთვის არანაკლებ 50%.

ენიჭება სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის მეოთხე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია.

სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის მეხუთე საფეხურის პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს მინიმუმ 60 კრედიტს

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული საერთო დატვირთვა მოიცავს თეორიის და პრაქტიკის კომპონენტს. პრაქტიკის კომპონენტი არის საერთო დატვირთვის არანაკლებ 50%. ენიჭება სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის

სპეციალისტის მეხუთე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია.

სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის მესამე საფეხურის კვალიფიკაციის აღწერი

ცოდნა და გაცნობიერება	აქვს სფეროსათვის დამახასიათებელი ძირითადი ფაქტების, პრინციპების, პროცესებისა და ზოგადი კონცეფციების ცოდნა, აცნობიერებს გართულებული ამოცანების შესასრულებლად აუცილებელ ნაბიჯებს;	გაცნობიერებული აქვს კვების პროდუქტებში მძიმე ლითონების შემცველობის საშიშროება, იცის ტოქსიკურობის გავლენა პროდუქციის ხარისხზე, აქვს ინფორმაცია კვების პროდუქტებში მძიმე ლითონების დასაშვებ კონცენტრაციებზე.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია გამოიყენოს სფეროს სპეციფიკისათვის დამახასიათებელი უნარების ფართო სპექტრი, შეაფასოს დავალებების შესასრულებლად სხვადასხვა მიდგომა, შეარჩიოს და მიუსადაგოს სათანადო მეთოდები, ინსტრუმენტები და მასალები.	შეუძლია ხილ-ბოსტნეულში მძიმე ლითონების განსაზღვრის მეთოდების გამოყენება. ხილ-ბოსტნეულში, პურ- პროდუქტებში ატომურ-აბსორბციული და ფოტოკოლორიმეტრიული მეთოდით მძიმე ლითონების განსაზღვრა.

დასკვნის უნარი	შეუძლია განსხვავებულ სიტუაციებში წამოქმნილი პრობლემების გადასაჭრელად	შეუძლია განსხვავებულ სიტუაციებში მიღებული შედეგების ანალიზი, პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებში, კერძოდ, სასურსათო პროდუქტებში მძიმე ლითონების შემცველობის ანალიზის ჩატარების ორგანიზება, მიზეზ-შედეგობრივი კატეგორიებით აზროვნების უნარი,
----------------	--	---

	ინფორმაციის ცნობილი წყაროებით სარგებლობა, მათი შეფასება და ანალიზი.	ექსპერიმენტის შედეგის გადამოწმება, არსებული სტანდარტის ინფორმაციის არსებული წყაროებით სარგებლობა.
კომუნიკაციის უნარი	შეუძლია ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია პროფესიასთან დაკავშირებულ საკითხებზე განსხვავებულ სიტუაციებში, ეფექტიანად იყენებს პროფესიულ საქმიანობასთან დაკავშირებულ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, შეუძლია უცხო ენის პრაქტიკული გამოყენება.	შეუძლია პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებში, კერძოდ, სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური ექსპერტიზა, მათში მძიმე ლითონების განსაზღვრის, საანალიზო პრეპარატების მომზადების საკითხებზე კომუნიკაცია, შეუძლია ინფორმაციის მოძიება და გააზრება, საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენება, კომუნიკაცია განსხვავებულ სიტუაციაში (ლაბორატორია, მასწავლებელი, დამხმარე პერსონალი და სხვა), შეუძლია უცხოურ ენაზე სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური
სწავლის უნარი	შეუძლია წინასწარ განსაზღვრული ამოცანების ფარგლებში საკუთარ სწავლაზე პასუხისმგებლობის აღება.	შეუძლია საკუთარი სწავლის დაგეგმვა, უზრუნველყოფს სწავლის შემდეგ საფეხურზე გაგრძელებას.
ღირებულებები	განსხვავებულ სიტუაციებში მოქმედებს პროფესიული საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ღირებულებების შესაბამისად.	იცავს სურსათის ეკოლოგიური უსაფრთხოების პრინციპებს, ურთიერთობის ეთიკური ნორმების დარღვევის შემთხვევაში იმოქმედებს შესაბამისად. შეუძლია პროფესიული პრობლემების

სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის მეოთხე საფეხურის კვალიფიკაციის აღმწერი

ცოდნა და გაცნობიერება	აქვს სფეროს ფაქტობრივ გარემოებებსა და თეორიულ საფუძვლებზე დამყარებული ცოდნა, აცნობიერებს პრობლემების გადაჭრის ზოგად შესაძლებლობებს.	იცის სასურსათო პროდუქტებში მძიმე ლითონების დასაშვები კონცენტრაციები, მძიმე ლითონების ტოქსიკური ზეგავლენა მის ხარისხზე, კვების პროდუქტების ბაზარი, მარკეტინგისა და მენეჯმენტის საფუძვლები, ანალიზის ატომურ-აბსორბციული და ფოტოკოლორიმეტრული მეთოდები.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია, სამუშაოს დაგეგმვისა და შესრულების პროცესში გამოიყენოს სანდო ინფორმაციის წყაროები, შეიმუშაოს სტრატეგია წამოჭრილი სპეციფიკური ამოცანის დასაძლევად და შეაფასოს მიღებული შედეგები შესრულებული სამუშაოს გაუმჯობესების მიზნით.	შეუძლია ანალიზის შედეგების მათემატიკური დამუშავება, მეწარმეობის ასპექტების განსაზღვრა. ატომურ-აბსორბციული და ფოტოკოლორიმეტრული მეთოდებით სასურსათო პროდუქტებში მძიმე ლითონების განსაზღვრა, ნიმუშების აწონვა, მკვანანობის განსაზღვრა, შედეგების გაფორმება, იცის ნიმუშების შენახვისა და უსაფრთხოდ, დამოუკიდებლად, პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებში ანალიზის ჩატარება.

დასკვნის უნარი	შეუძლია სპეციფიკური პრობლემების გადასაწყვეტად შესაბამისი მიდგომის შემუშავება, ალტერნატიული შესაძლებლობების განხილვა და მიღებული შედეგის ანალიზი.	შეუძლია ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია პროფესიულ საკითხებზე ცვალებად სიტუაციებში. შეუძლია დამოუკიდებლად აითვისოს ახალი საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები. შეუძლია უცხოურ ენაზე მიღებულ პროფესიული ინფორმაციის დამუშავება, მარკეტინგისა და მენეჯმენტის ასპექტები.
კომუნიკაციის უნარი	შეუძლია ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია პროფესიასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ცვალებად სიტუაციებში, ახალი საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დამოუკიდებლად ათვისება, უცხოურ ენაზე მიღებული პროფესიასთან დაკავშირებული ინფორმაციის დამუშავება.	შეუძლია პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებში ინფორმაციის მოძიება, კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენება, ინტერნეტში მოძიება, განასხვავებულ სიტუაციაში კომუნიკაცია, მომხმარებლის ინტერესების დაცვისათვის სამართლებრივი კატეგორიების მოძიება, შეუძლია უცხოურ ენაზე სასურსათო პროდუქტებში მძიმე ლითონების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციების საცნობარო მასალის მოპოვება და ელემენტარული კომუნიკაცია.
სწავლის უნარი	შეუძლია საკუთარი სწავლის მიმართულებების დამოუკიდებლად განსაზღვრა განჭვრეტად, თუმცა ნაწილობრივ ცვალებად, ვითარებაში.	შეუძლია საკუთარი სწავლის დაგეგმვა, უზრუნველყოფს სწავლის შემდგომ საფეხურზე გაგრძელებას, სისტემატიურად ეცნობა სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური უსაფრთხოების პროფესიის განვითარების პერსპექტივებს.
ღირებულებები	პასუხისმგებლობით ეკიდება პროფესიული საქმიანობისათვის დამახასიათებელ ღირებულებებს და ცვალებად სიტუაციებში მოქმედებს მათ შესაბამისად.	იცავს კვების პროდუქტების უვნებლობის პრინციპებს, მომხმარებლის ინტერესებს. პასუხისმგებლობით ეკიდება კვების პროდუქტების ანალიზისა და მისი ხარისხის შეფასების პრინციპებს.

სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური კონტროლის სპეციალისტის მეხუთე საფეხურის კვალიფიკაციის აღწერი

ცოდნა და გაცნობიერება	აქვს პროფესიულ საქმიანობასთან დაკავშირებული მრავალმხრივი და/ან სპეციალიზებული თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა, აცნობიერებს პროფესიული საქმიანობის შესაძლებლობებს (საზღვრებს).	იცის სასურსათო პროდუქტებში მძიმე ლითონების დასაშვები კონცენტრაციები, მძიმე ლითონების შემცველობის განსაზღვრის მეთოდები, გაცნობიერებული აქვს სასურსათო პროდუქციის უსაფრთხოება, გარემოს გავლენა სოფლის მეურნეობის პროდუქტებში მძიმე ლითონების შემცველობაზე, იცის ISO სტანდარტის მოთხოვნები. იცის სასურსათო პროდუქტების მარკეტინგი და მენეჯმენტი.
-----------------------	--	---

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია შემეცნებითი და პრაქტიკული უნარების ფართო სპექტრის გამოყენება აბსტრაქტული პრობლემების შემოქმედებითად გადასაწყვეტად.	შეუძლია ხილში, ბოსტნეულში, ჰურ- პროდუქტებში, მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის პროდუქტებში, თევზში მძიმე ლითონების შემცველობის განსაზღვრა სხვადასხვა მეთოდების გამოყენებით, ლაბორატორიული შედეგების მათემატიკური დამუშავების საფუძველზე ანალიზის საიმედოობის დადგენა. გამოცდის შედეგების დოკუმენტურად გაფორმება, სამუშაოს დაგეგმვა და ორგანიზაცია, ახორციელებს ეკოლოგიურ მენეჯმენტს.
დასკვნის უნარი	შეუძლია კარგად განსაზღვრული პრობლემების ამოცნობა, მათი გადაჭრისათვის სათანადო მონაცემების იდენტიფიცირება და ანალიზი სტანდარტული მეთოდების გამოყენებით, ასევე დასაბუთებული დასკვნების გაკეთება.	შეუძლია კვლევების დამოუკიდებლად ჩატარება, მიღებული შედეგების ანალიზი, კვების პროდუქტების ეკოლოგიური შეფასება, პროდუქტების ეკოლოგიური უსაფრთხოების დადგენა, მისი იდენტიფიკაცია ISO სტანდარტთან, ფიტო-სანიტარულ და კვებითი ღირებულების სათანადო დოკუმენტებთან მძიმე ლითონების შემცველობასთან დაკავშირებით.
კომუნიკაციის უნარი	შეუძლია იდეებისა და ინფორმაციის სტრუქტურირებულად და თანმიმდევრულად გადაცემა სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ინფორმაციის გამოყენებით. იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს. შეუძლია უცხოურ ენაზე პროფესიასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გადაცემა და ანგარიშის წარდგენა.	შეუძლია სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური უსაფრთხოების პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებში ინფორმაციის, მათში მძიმე ლითონების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციების მოძიება, სასურსათო პროდუქტებში მძიმე ლითონების მოხვედრის გზები და უსაფრთხოების საერთაშორისო მოთხოვნები, ანალიზი, უცხოურ ენაზე ინფორმაციის მოძიება და განზოგადება, კომუნიკაცია უცხოურ ენაზე. იცის კომპიუტერული საოფისე პროგრამები, ინტერნეტში მუშაობა, მომხმარებელთან კომუნიკაცია, ჯგუფში მუშაობა და ხელმძღვანელობა.
სწავლის უნარი	შეუძლია საკუთარი სწავლის მიმართულებების განსაზღვრა ცვალებად და გაუთვალისწინებელ ვითარებაში.	შეუძლია სწავლის გაგრძელების დაგეგმვა ბაკალავრიატში არსებული მოთხოვნების შესაბამისად სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური ექსპერტის ან მონათესავე სპეციალობაზე.
ღირებულებები	აფასებს თავისი და სხვების დამოკიდებულებას პროფესიული საქმიანობისათვის დამახასიათებელ ღირებულებებთან და უზიარებს სხვებს.	იცავს სასურსათო პროდუქტების ეკოლოგიური უსაფრთხოების პრინციპებს, მიუკერძოებელია გადაწყვეტილების მიღებაში, იცავს მომხმარებელთა უსაფრთხოებას და კვების პროდუქტების უვნებლობის საკითხებში დამოუკიდებლად იღებს გადაწყვეტილებებს.